

Basında Matematik

Matematik ve Çuvallayan Eğitim

Orhan Bursalı

Cumhuriyet Bilim Teknik 15.01.2005

Avrupa'da eğitim öğrenim kalitesini ölçen OECD-PISA araştırmalarının açıklanan yeni sonuçları, "Avrupalı" Türkiye'de eğitimin gerçekten de sefilleri oynadığını gösteriyordu. [...] ÖSS'de sınavı giren öğrencilerin yüzde 70'i tek bir fen sorusuna yanıt verememekte... OECD'nin genişletilmiş ülkeler araştırmasında da Ankara'daki Milli Eğitim Bakanlığı, başarı listesinin sonlarında sürünmektedir... Zaten Bakanlık da sık sık eğitim kalitesinin kötülüğünü bizzat vurgulamıyor mu?

PISA sonuçları bizde üstünkörü ve medyanın oldukça ilgi alanı dışında, düşük ölçekte yankı bulurken, Avrupa ülkeleri basın yayın organları konuyu kendi ülkeleri açısından derinlemesine ele almaktadır. Örneğin Almanya'da konu "PISA Şoku" başlığı altında değerlendirildi ve Alman öğrencilerin "orta halli" başarısı karşısında eğitim öğrenim sistemi masaya yatırıldı (40 ülke arasında matematikte 19.; birinciler: Hongkong, Finlandiya ve Güney Kore)...

[...] PISA araştırmalarında öğrencilere "formülle çözülecek" problemler sorulmadı. Öğrenciler, matematiğin dünyadaki rolü ve günlük yaşamın sorunlarına nasıl uygulanabilirliği konusunda soruşturuldu. Günlük yaşamla matematiğin dilini bağdaştırabiliyorlar mıydı, veya günlük yaşamın sorunlarını matematikçe ifade edebiliyorlar mıydı?

[...] Almanya'da öğrencilerin yüzde 5'inin tam bir "sayı körü" olduğu saptaması var. Bizde bu oranın çok daha yüksek olduğu söylenebilir. Alman politikacı ve entelektüeller arasında "matematikten hiç anlamadığı ve okulda hep kötü not aldığı" rahatça söylenir ve konuşulurken, örneğin Fransa'da matematikten "anlamadığını" söylemek hiç de gurur vesilesi kabul edilmiyor. Biz, daha çok Almanya'ya benzemiyor muyuz?

[...] Uzmanlar diyor ki, iyi bir matematik dersi yöntemi geliştirmenin yolu, matematiğin doğasını aydınlatmaktan geçiyor! Ancak matematikçilerin bile bu konuda kafaları ne kadar açık, doğrusu tartışma konusu... Kimisi, matematiğin doğada bu-

lunduğunu söylerken, Einstein'ın düşüncesi biliniyor: "Matematik insan beyninin buluşudur, insanın kendi keşfettiği bir alettir"...

Herneyse... İnsanlığın matematik diye bir sorunu var ortada, bu sorunun bizim ülkemizdeki ağırlığı o kadar fazla ki, Türkiye'yi diplere çekip duruyor...

Acaba öncelikle neyle uğraşmak gerek: Ülkemizde eğitim-öğrenimin toplam kalitesindeki son derece düşük düzeyle mi, yoksa matematik ve fen felaketinin hasarlarını azaltmak için acil olarak yapılması gerekenlerle mi? [...]

Tsunamiyle Dalga Geçilmez!

28 Aralık 2004 Radikal'in başsayfasından:

* Eski TÜBİTAK Marmara Araştırmaları Merkezi Başkanı Prof. Dr. Naci Görür: Marmara'da tsunami meydana gelmesi, "Çınarcık Çukurluğu'nun güneyindeki normal faylar hareketlenir ve depreme neden olursa mümkün. Hesaplamalarda tsunami büyüklüğünün üç ile beş metre arasında olacağı tahmin ediliyor.

* İstanbul Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Oğuz Gündoğdu: Marmara'da, Hint Okyanusu ve Pasifik'tekine benzer tsunami olmaz. Hint Okyanusu'ndaki deprem, fayların düşey hareketiyle oldu. Bizim benzer faylarımız yok. Dalgaların boyutlarını kestirmek imkânsız. Kıyılarıdaki villalara, doldurma alanlara zarar verebilir. Dalgaların kıyıya ulaşması dört-beş dakikayı bulur.

* Türkiye Jeofizik Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Ercan: Marmara Denizi'nde, 4 bin yıllık tarihte görülen depremlerdeki tsunami yüksekliği, en çok iki-iki buçuk metre. Tsunaminin kıyıya ulaşması, depremin 20 ile 60 saniye kadar sonrasında olur.

MD. Uzmanlarımız için esasında anlaşıyorlar: Tsunaminin kıyıya vuruş süresiyle yüksekliği birer gerçel sayı; sadece hangi gerçel sayı olduğu konusunda dalaşıyorlar. Google'dan "tsunami mathematics" diye arayınca neler neler çıkıyor... ♣

Matematikteki Düşüş Düşündürücü

Test türleri arasında en dikkat çeken düşüş ise matematik testinde görüldü. Diğer test türlerinde 1 veya 1,5'lük net ortalaması düşüşü yaşanırken, zaten diğer testlere göre düşük ortalaması olan matematik testindeki düşüş 2 net düzeyinde oldu.

2004-OKÖSYS'de adayların matematik testinde yakaladıkları net ortalaması 1,1 olarak gerçekleşirken, bu rakam geçen yıl ve 2002 yılındaki sınavda 3,1, 2001'deki sınavda 4,7, 2000'deki sınavda da 4,4 olarak gerçekleşmişti. Son altı yıl içinde matematik testindeki en yüksek net ortalamasının yakalandığı yıl ise 1999 olurken, bu yıl adaylar 6 net ortalamasına ulaşmıştı. OKÖSYS'de son altı yıl içinde oluşan net ortalamaları testlere göre şöyle gerçekleşti:

Yıl	Türkçe	Mat.	Fen	Bilim
1998	13,2	5,5	3,4	7,9
1999	12,5	6	6,6	9,6
2000	10,8	4,4	5,4	9,5
2001	10,3	4,7	6	9,5
2002	10,4	3,1	3,9	7,7
2003	9,9	3,1	3,6	8,2
2004	7,5	1,1	4,7	7,6

Matematiksiz bir kuşak yetişiyor...

Milliyet, 29 Temmuz 2004

ANKA. Sonuçlarıyla Türkiye'deki eğitim sisteminin çöküşüne işaret eden Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKÖSYS) aynı zamanda yeni kuşağın "matematiksiz" yetiştiğini de gösterdi. [...]

Matematiksiz Eğitim

Radikal, 23 Aralık 2004

İSTANBUL/ANKARA - 2004 yılı Liselere Giriş Sınavı'yla ilgili 'skandallar' bitmek bilmiyor. 64 bin 598 öğrencinin 'sıfır' puan almasıyla Türk eğitim tarihine geçen bu sınav sonucunda, matematikten 'bir tek net bile yapamayan' öğrencilerin, Anadolu liselerine '1.' olarak girebildiği belirlendi.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004 yılı LGS sonuçlarına ilişkin istatistik çalışması, 'seçkin' sayılan bu liselere girmenin aslında sanıldığı kadar zor olmadığını gösterdi. Sınavda [...] toplam 100 soru soruldu.

Buna göre, Erzurum'un Hınıs, Afyon'un Çay, Bilecik'in Gölpaazarı ve Van'ın Erciş ilçelerindeki Anadolu liselerine 'birinci' olarak giren öğrencilerin dördü de LGS'de matematik sorularından bir net bile çıkaramadı.

'Dayak' ilçeyi karıştırdı

Radikal, 18 Aralık 2004

Behçet Dalmaz (Arşivi) - Hakkâri

İddiaya göre, Çukurca İlçesi Cumhuriyet İlköğretim Okulu 6/A sınıfı öğrencisi 13 yaşındaki R.A., matematik dersinde aşırı gürültü yaptığı gerekçesiyle, öğretmeni Emre Çallı tarafından dersten çıkarıldı ve okul müdürü Burhan Kürün'e şikâyet edildi. Bunun üzerine Kürün odasına çağırıldığı R.A.'yı sopayla dövdü. Vücuduna aldığı sopa darbeleriyle yaralanan R.A.'nın götürüldüğü Hakkâri Devlet Hastanesi'nde sol kolunun çatladığı belirlendi. Bunun üzerine öğrencinin yakınları müdür Kürün hakkında suç duyurusunda bulunacağını açıkladı.

Müdürün öğrenciyi dövdüğü iddiaları nedeniyle dün iki tarafın yakınları arasında kavga çıktı. Yine iddialara göre, müdür Kürün'ün yakınları öğrencinin ailesini şikâyetinden vazgeçirmek için evlerine gitti. Ancak iki taraf arasında burada da önce tartışma, ardından da kavga yaşandı. Kavga da öğrencinin dayısı Faris Çetinkaya başına aldığı sopa darbesiyle yaralandı. Kavga daha da büyümeden çevrede bulunanlar tarafından önlendi.

Müdür Burhan Kürün ise hakkındaki tüm iddiaları yalanladı. Kürün, şöyle konuştu: "30 yıldan beri öğretmenim, bugüne kadar hiçbir öğrencinin kılına bile dokunmadım. Öğrencinin öğretmeni tehdit etmesi üzerine odama çağırdım. Niye böyle bir şey yaptığını sorunca beni de tehdit etti. Ancak hiç vurmam ve odadan çıkardım. Bugün de öğrencinin yakınları yolumu kesince benim akrabalarımın onlar arasında kavga çıktı."

Çukurca Kaymakamı Ünal Coşkun, Kürün hakkında soruşturma başlattığını açıkladı. Kürün'ün böyle bir şey yaptığını inanmadığını belirten Coşkun, "Çok iyi bir müdür, öğrenci numara yapmış olabilir. Soruşturma sonunda gerçek ortaya çıkacaktır. 30 yıldır bu müdür hakkında hiçbir şikâyet gelmedi. Çevresinde ve öğrencilerince çok sevilen bir müdürdür" dedi.

MD. Kaymakamın demecine bakılırsa öğrenci kendi kendini dövmüş olmalı! ♣

Duyduk Duymadık Demeyin!

Bu bölümde yer almasını istediğiniz her türlü duyuruyu bize yollayabilirsiniz. “Küçük ilanlar” sınıfına giren ve kâr amacı taşıyan duyurulardan ücret talep edilebilir. Dergide yayımlanması editörlerce doğru bulunmayan duyurular gerekçe gösterilmeden reddedilebilir.

2005 Ulusal Matematik Sempozyumu

1987’den bu yana, Türk Matematik Derneği tarafından, çeşitli üniversitelerin veya özel öğretim kurumlarının katkılarıyla, matematikçileri bir araya getirmeyi, bilimsel araştırma sonuçlarını sunma ve tartışmaya açmayı, aynı konuda çalışan bilim insanları arasında fikir alışverişini sağlamayı ve özellikle genç matematikçilerin deneyimli meslektaşlarıyla tanışmalarını ve onların engin birikimlerinden yararlanmalarını amaçlayan Ulusal Matematik Sempozyumları düzenlenmektedir.

Çağrılı konuşmacıların sunumları ve dizi konuşmaların yanı sıra, doktora çalışmalarını yeni bitirmiş ya da kısa süre içinde bitirecek olan genç matematikçilerin tez çalışmalarını, konunun tarihsel gelişimini, üzerinde çalıştıkları problemin önemini ve kendi getirdikleri yenilikleri de açıklayacak şekilde sundukları “Genç Araştırmacılar” oturumlarının büyük ilgiyle karşılandığı bu Ulusal Sempozyumların onsekizincisi, 5-8 Eylül 2005 tarihleri arasında İstanbul Kültür Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Matematik-Bilgisayar Bölümü’nce düzenlenecektir.

Katılımcıları üniversitemizin Ataköy Yerleşkesi’nde ağırlamaktan büyük mutluluk duyacağımız bu sempozyumla ilgili ayrıntılı bilgiyi fen-edebiyat.iku.edu.tr/matsemp2005 adresli web sayfamızda bulabilirsiniz.

İstanbul’un doğal güzellikleriyle sempozyumun bilimsel güzelliklerini birlikte yaşamak umuduyla.

Prof. Dr. Hülya ŞENKON
Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

♣ 4. Ulusal İstatistik Kongresi 8-12 Mayıs arasında Belek Antalya’da yapılacaktır. İstatistik Mezunları ve Türk İstatistik Derneği tarafından düzenlenen uluslararası katılımlı kongre bildiri oturumları, poster sergileri, kurs programları, çalışma grupları ve panellerden oluşmaktadır. www.selcuk.edu.tr/duyuru/ist.htm

♣ Gökova Topoloji-Geometri Konferansı’nın 7’ncisi 30 Mayıs - 5 Haziran arasında Gökova’da yapılıyor. Ayrıntılı bilgi www.math.metu.edu.tr/~gokova/index.html adresinde.

♣ 13-25 Haziran’da Galatasaray Üniversitesi’nde “Arithmetic and Geometry around hypergeometric functions” adlı bir toplantı düzenleniyor. İlgilenenler Galatasaray Üniversitesi’nden Dr. M. Uludağ (muludag@gsu.edu.tr) ile temas kursunlar.

Matematisel soru ve tartışmalar için bir mesaj grubu oluşturduk. Üye olmak için <http://matematikdunyasi.org/mailman/listinfo/md-sorular>.

♣ Antalya Cebir Günleri’nin 7’ncisi bu yıl 18-22 Mayıs arasında yapılacaktır. Katılmak için sertoz@bilkent.edu.tr adresine 8 Nisan’a kadar başvurun. Şimdilik öngörülen konuşmacılar: Veselin Drensky (Bulgaristan), Matthew Kerr (Almanya), Alexander Klyachko (Türkiye), James Lewis (Kanada), Jacob Murre (Hollanda), Keith Nicholson (Kanada), Piotr Pragacz (Polonya), Claudio Procesi (İtalya); Anthony Scholl (İngiltere), Patrick F. Smith (İskoçya), Vasudevan Srinivas (Hindistan), Simon Thomas (ABD), William Wickless (ABD), Robert Wisbauer (Almanya).

Cahit Arf ve Gündüz İkedâ Bursları Hesapları

Türk Matematik Derneği, değerli hocalarımız Cahit Arf ve Gündüz İkedâ adına birer burs ihdas etmiştir. Burslar, Türkiye’de matematik bölümlerinde okuyan ya da o yıl okuyacak öğrencilere, başarılı oldukları takdirde, öğrenimleri boyunca verilecektir. Ayrıca, verilen burs sayısını artırmak amacıyla TMD özel bir “havuz” hesabı açmıştır. Havuzda biriken ve MD’nin her sayısında yayımlanacak olan tutara göre yeni burslar verilecektir. 25 okurumuzun aylık 10 liralık bağışıyla genç bir matematikçi desteklenebilir. Hesap numaramız: İş Bankası, Galata Şubesi, No. 1021-1028574. Bugüne dek üç matematikçimizin bağışıyla havuzda 1010 YTL birikmiştir.